

talt om Præstelønningsloven. Mine Herrer! der er vistnok ikke Noget, som endnu tynger mere forunderligt paa Folket end de nuværende Præstelønninger; der er ikke noget af de nu bestaaende Forhold, som mere trænger til at forandres, end dette. Man siger, at vi have kunnet faae Loven derom, og man siger, at vi ikke skulle forhaste os. Vi have vel kunnet faae den, men ikke saaledes, som vi kunne anse den for at være tilfredsstillende, og med Hensyn til, at vi ikke skulle forhaste os, skal jeg bemærke, at denne Lov i 15 Aar stadig har været paa Dagsordenen; i 15 Aar have vi kæmpet for den. Det er aldeles givet, at den Maade, hvorpaa Præstelønningen nu finder Sted, er saaledes, at de store og besværlige Kald for Diebliffet blive besatte med de simpleste, tandløse og usorstaelige Mænd, som have opløst Livet paa at virke i andre Kald, hvorimod yngre, kraftige Mænd blive ansatte i Kald, som de egentlig kun anse for Bedstebeder, hvor de nogle faa Aar vente paa at blive forflyttede til andre Steder. Der er ikke den Inderlighed og det Liv tilstede mellem Menighed og Præst, som kunde og burde være tilstede, naar disse Forhold bleve forandrede. Hvad er dernæst uheldigere end, at Menighederne ingen Indflydelse have paa Præsternes Valg? Hvad er uheldigere end den Tilstand, som i saa Henseende paa mange Steder er tilstede? Ogsaa fra min Valgkreds lyder der stærke Klager over den Maade, hvorpaa Regeringen, trods Befolkningens Ønske i en Kjøbstadkommune, har villet besætte et ledigt Kald. I Sognene deromkring lyde i disse Dage stærke Klager derover og over, at den Inderlighed og Kjærlighed, som skulde og burde være tilstede mellem Præst og Menighed, paa denne Maade forstyrres. Saaledes kunde man opregne mange Reformers, som man kunde ønske, men der er udtalt saa Meget derom, at jeg ikke skal komme videre ind derpaa. Kapitalens Forrettedighed med Hensyn til Skatter og Byrder, den særegne Beskyttelse, som Kapitalen har i mange Lødsforhold, er jo f. Ex. Forhold, som trænge til Forbedring og Forandring. Forskjellen mellem det nuværende Ministerium og Flektallet i Folkethinget tror jeg ligger dert, at vi mere og mere føle, hvad Befolkningen ønsker og trænger til, hvorimod Regeringen ikke tør have nogen Tillid til det friere og friske Liv, som mere og mere bevæger sig i Folket, og som de 25 Aar have bragt til at bevæge sig hos os. — Det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) har talt om, at der stod nogle Partier bagved os, og at vi skulde vogte os for de Skridt, vi gjorde, paa Grund af disse Partier; dette blev ogsaa yttret af det ærede Medlem for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen). Det er dunkle Uttringer, og jeg veed ikke, hvorfor man ikke ligesaa godt kan tale rent ud, — det er vel den socialistiske og kommunistiske Bevægelse, hvormed man i dette Diebliff truer, men Begten af et saadant Skræmmebillede

er forbi. Der var en Tid, da det danske Folk blev ængsteligt ved Tanken herom, men man er mere og mere kommen til den Erkendelse, at der ikke er noget saadant samfundsopløsende Element i vort Fædreland, at den Stand, som man nærmest frygtede for, er altfor konstitutionelt fundet og oplyst til, at den vil befordre de Udskielser, hvorom der i andre Lande har været Tale. Det er altsaa kun et Skræmmebillede, som ikke har nogensomhelst Virkning. Der har været talt om, at det var et meget alvorligt Skridt, vi gjorde, som vi skulde betænke os grumme meget paa, og det blev udtalt af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen), at det var et u hørt Skridt, som vi vilde foretage. Det er forunderligt at høre dette, thi hvori ligger da den store Fare, vi gaa indøde? Rigsdagen vil vel i det Højeste blive udsat i 2 Maaneder, men isjor udsatte Regeringen den i 2 Maaneder, uden at man dengang mærkede til nogen alvorlig Fare. Naar der har været talt om, at det Skridt, man vil gjøre, nemlig at negte Finantsloven, er saa aldeles u hørt, skal jeg bemærke, at det kun er efter nogle Overvejelser, jeg for mit Vedkommende er kommen til det Resultat, at dette Skridt slet ikke kan være saa overordentlig u hørt, som de Herrer fra den anden Side nu ville gjøre det til; thi de have jo i sin Tid med stærk Høst selv anbefalet det og sagt, at det var den eneste fornuftige og rette Maade at bære sig ad paa, naar der var opstaaet en saadan Konflikt. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille) har denne Gang udtalt sig meget stærkt derimod; men det var ganske andre Løner, der bleve anslaaede i hans Organ i Aaret 1854. Da Flere have gjort det Samme, vil jeg ogsaa ubede mig den ærede Formands Tilladelse til her at fremkomme med en Gjengivelse af, hvad der den Gang stod i det paagjældende Blad. Der tales om, at en Mistillidsserklæring vel ikke er det Æneste, der staar tilbage for Rigsdagen; naar den virkelig vil udrette Noget, bliver det utvivlsomt Skattenegetelsen, som den maa tage fat paa. „Alligevel er det vor Mening“ — siges der — „at man dog, for indtil det Sidste at vise Maadehold, først bør henvende sig til Tronen med en bestemt og alvorlig Udtaalelse af Mistillid, begrundet saa udførlig, at der ikke kan være Tvivl om Rigsdagens Villie; bliver Ministeriet da alligevel siddende, saa har det selv anvist Skattenegetelsen som den eneste Vej til at komme til en Afgjørelse“. Dette er meget rigtigt, og det er netop saadanne Uttringer, som mere og mere maa gjøre det tydeligt og klart for os, at vi slet ikke ere paa nogen urigtig Vej, naar vi følge Raad som dem, der her ere givne. Naar der har været talt om, at en Skattenegetelse kunde være i høj Grad farlig, saa siger netop det samme Blad om den samme Gjenstand, at der kan være uhyre Fare derved, idet der kan være Tanke om at udstede en provisorisk Finantslov, men at denne